

INNHOOLD

Forord	6
Innledning	7
1: Forestillinger som åpner, og forestillinger som lukker blikket	12
Kompetansediskurs	14
Mangeldiskurs	16
Diskursen om «det naturlig utviklede barnet»	21
Diskursenes virkning på det pedagogiske blikket	22
2: Om medvirkning	24
Medvirkning som deltakelse	25
3: Medvirkning som etisk praksis	32
Voksnes makt	35
Om å slippe grepet – ikke ansvaret	36
4: Rutiner, reguleringer og kontroll	40
Regulering gjennom verbalt språk – diskurs	43
Regulering fysisk	45
Regulering gjennom rutiner – tid og rom	47
Ros	51
Kjeft	52
5: Det som er imellom	54

6: Tvilens mellomrom	58
Med pulsen på pedagogisk tenkning	59
Tvilens betydning for små barns medvirkning	65
Barnas gråt og medvirkning	67
7: Om stillhetens mellomrom	70
Forestillinger om stillhet	70
I stillhetens mellomrom	70
Stillhet som avgrensning	73
Stillhet som protest	74
Stillhet som tenkning	76
Stillhet som tilbakeholdenhet	78
Stillhet som lytting	80
Medvirkning i stillhetens mellomrom	81
8: Lytting som en forutsetning for små barns medvirkning	84
«Stemmer» og «lytting»	86
Å lytte	88
«Listning is dangerous»	88
Barn som deltakere	92
Å lære ved å lytte	93
Å avrunde eller å fortsette vandringen?	97
Stikkordsregister	99
Litteratur	101